

FORUM ARTISIN HALLITUSOHJELMATAVOITTEET 2027-2031

Taiteilijajärjestöjen yhteistyöjärjestön **Forum Artisin** tavoitteet perustuvat Kulttuuripoliittisen selonteon Suomen kulttuuripoliitikkaa vuoteen 2040 linjaaviin päätavoitteisiin:

Kulttuuri on muutosvoima, Kulttuurin tekijät ja sisällöt ovat avainasemassa, Kulttuuri on jokaisenoikeus ja Kansainvälinen vaikuttavuus syntyy kulttuurista.

1. Kulttuurin osuus nostetaan yhteen prosenttiin valtion budjetista

Suomalaisen kulttuurin säilyttäminen ja kehittäminen ovat suomalaisten vastuulla. Valtiollisesti merkittävä ala tarvitsee oikeasuhtaisen panostuksen, joka palautuu monin tavoin takaisin yhteiskunnalle.

Lukuja kulttuurialan koosta ja laajuudesta Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestön keräämänä:

<https://taku.fi/nain-vaikutamme/taide-ja-kulttuurialan-avainlukuja/>

2. Taiteilijoiden sosiaali- ja eläketurvaa parannetaan

Taiteilijoiden oikeudenmukainen ja muiden kansalaisten kanssa yhdenvertainen kohtelu on välttämätöntä, jotta ammattimainen taiteen tekeminen on mahdollista. Toimeentulon koostuminen useista eri lähteistä on yhä tavallisempaa myös muiden kuin taiteilijoiden keskuudessa, joten onnistunut sosiaali- ja eläkeuudistus hyödyttää suomalaisia laajasti. On välttämätöntä luoda oikeudenmukainen yhdistelmävakuutus ja varmistaa että YEL-eläkevakuutusmaksu perustuu todellisiin tuloihin myös taiteilijayrittäjillä.

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM047:00/2025> (Yhdistelmävakuutus)

<https://valtioneuvosto.fi/-/1271139/selvitys-yel-jarjestelman-kehittamistarpeista-valmistunut>

(Selvitys YEL-järjestelmän kehittämistarpeista)

3. Apurahajärjestelmää kehitetään ja ylläpidetään

Pienen maan ja kielialueen vahva taide ja kulttuuri mahdollistuvat ainoastaan asianmukaisesti tuettuna. Apurahat ovat investointi, ja kansainvälisestikin kiitettävä, vertaisarviointiin vahvasti perustuvaa järjestelmää täytyy kehittää ja vaalia. Apurahojen tasoa nostetaan vastaamaan yleistä netto-mediaanituloa.

4. Yksityisen kopioinnin hyvitys palautetaan asianmukaiselle tasolle

Hyvitys on lakiin perustuva korvaus siitä, että jokainen kansalainen saa kopioida teoksia omaan käyttöönsä. Maksun taso täytyy palauttaa asianmukaiseksi ja korvaus siirtää kuluttajien maksettavaksi pois valtion budjettia kuormittamasta. Hyvityskäytäntö tulee uudistaa yhteneväiseksi muiden EU-maiden kanssa.

<https://kopiosto.fi/kopiosto/tekijanoikeustietoa/yksityisen-kopioinnin-hyvitys/>

5. Kulttuuri ja kulttuuriympäristö nähdään investointikohteena

Kulttuuri kattaa tärkeän osuuden talouskasvusta aineettomalla ja kestäväällä tavalla. Korjausrakentamisella puolestaan luodaan työpaikkoja, vaalitaan kulttuuria ja historiaa sekä vahvistetaan yhteisöjä ekologisesti kestävästi. Kulttuuriympäristöjen säilyttäminen edellyttää ministeriöiden välistä yhteistyötä, esimerkiksi Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Ympäristöministeriön välillä.

<https://ym.fi/kulttuuriymparistot>

6. Kulttuurin vientipotentiaalia vahvistetaan

Taide on aina vinyt Suomea maailmalle maamme kokoa isommin. Taide- ja kulttuuriala on iso toimija ja sen kapasiteetti tulee hyödyntää täysimääräisesti oikein kohdennetuilla ja taiteen erityispiirteet huomioivilla, kansainvälistymistä edistävillä investoinneilla. Business Finlandin tulisi tunnistaa ja tukea muuttunutta ja verkostomaista yrittäjyyttä paremmin. Yritystukien jakoperusteita, kriteereitä ja kriteerien tulkintaa tulee uudistaa yhteistyössä luovan alan kanssa sisältäen vientiä edistävän Exhibition Explorer-kaltaisen, taidealan pienten toimijoiden tavoitettavissa olevan tuen palauttamisen.

<https://www.teosto.fi/lausunto-valtiovarainvaliokunnalle-esityksesta-valtion-talousarvioksi-vuodelle-2026/>

Lisätietoja Forum Artis, hanna.kosonen@forumartis.fi, 040-528 4876, forumartis.fi